

## PRIJEDLOG

### ZAKON

#### O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI MORA OD ZAGAĐIVANJA SA PLOVNIH OBJEKATA

### ČLAN 1

U Zakonu o zaštiti mora od zagađivanja sa plovnih objekata ("Službeni list CG", broj 20/11) u članu 2 stav 1 riječ "bezbjednost" zamjenjuje se riječju "sigurnost".

Stav 2 mijenja se i glasi:

"Provjeru ispunjenosti zahtjeva iz stava 1 ovog člana, za brod koji vije zastavu Crne Gore vrši organ uprave nadležan za poslove sigurnosti plovidbe (u daljem tekstu: organ uprave), odnosno organizacija priznata od Evropske Unije za vršenje tehničkog nadzora i statutarnu serifikaciju pomorskih brodova (u daljem tekstu: priznata organizacija), u skladu sa zakonom kojim se uređuje sigurnost plovidbe."

### ČLAN 2

U članu 3 u tač. 4, 12, 41, 42 i 43, članu 16 alineja 1, članu 21 st. 1 i 2, članu 22 st. 1 i 2, članu 23 st. 1, 3 i 4, članu 24 st. 1 i 3, članu 30 al. 1 i 2, članu 34 stav 2, članu 36 stav 3, članu 37 stav 1, članu 45 stav 1 i članu 49 st. 1 i 2 riječ "nosivost" zamjenjuje se riječju "od", a riječ "tona" zamjenjuje se riječju "BT".

Tačka 4 mijenja se i glasi:

"Brod je plovni objekat bilo koje vrste koji saobraća morem, uključujući hidroglisere, hidroavione, uranjajuće i plutajuće plovne objekte, osim ratnih brodova i brodova koje koriste organi državne uprave isključivo u neprivredne svrhe;"

Tačka 12 mijenja se i glasi:

"IMO broj je međunarodni identifikacioni broj koji mora imati svaki brod od najmanje 100 BT; "

Tačka 14 mijenja se i glasi:

"komunalni otpad su sve vrste otpadaka hrane, isključujući svježu ribu i njene djelove, otpad iz brodskih prostorija, isključujući sanitарne vode, otpad nastao redovnim održavanjem broda, uključujući sredstva za čišćenje i aditive, sve vrste plastike, ostaci tereta, kuhinjsko ulje, ribarska oprema i životinjska trupla, koja su nastali redovnim radom, a mogu se odstranjavati;"

Poslije tačke 21 dodaje se nova tačka koja glasi:

“22) **opasne materije** su materije koje su navedene u:

- Međunarodnom kodeksu opasnih materija (IMDG Code);
- glavi 17 Međunarodnog kodeksa za prevoz opasnih tečnih materija (IBC Code);
- glavi 19 Međunarodnog kodeksa za prevoz opasnih utečnjениh gasova(IGC Code);
- prilogu B kodeksa za prevoz čvrstih hemijskih materija (BC Code);”

Tačka 31 mijenja se i glasi:

“**ppm (ml/m<sup>3</sup>)** je milioniti dio ulja ili hemikalije u milion djelova tečnosti;“

Poslije tačke 32 dodaje se nova tačka koja glasi:

“**rekreativno plovilo** je brod bilo koje vrste nezavisno od pogona a namijenjen je za sport i rekreaciju.”

Tač. 22 do 32 postaju tač. 23 do 33, a tač. 33 do 54 postaju tač. 34 do 56.

### ČLAN 3

U članu 5 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:

“Način i mjere obavljanja prevoza opasnih materija u pomorskom prevozu,kao i radnje koje su u vezi sa tim prevozom propisuje Ministartsvo.”

### Član 4

U članu 9 stav 1 poslije riječi “Kapetaniju” dodaju se riječi:”i organ uprave.”

### ČLAN 5

U članu 15 stav 1 briše se riječ “samo”.

### ČLAN 6

Mijenja se član 19 i glasi:

“Kapetanija može dozvoliti uplovljavanje ili isplovljavanje u ili iz voda Crne Gore, ako je tanker za ulje u nevolji i traži mjesto skloništa, odnosno mjesto zaklona ili traži uplovljavanje ili isplovljavanje u ili iz brodogradilišne luke u skladu sa zakonom.

### ČLAN 7

U članu 21 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

“Obrazac Međunarodnog svjedočanstva iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

## **ČLAN 8**

U članu 23 briše se stav 5.

## **ČLAN 9**

U članu 24 stav 2 mijenja se i glasi:

“Novi tanker za prevoz sirove nafte od 20.000 BT i više i postojeći tanker za prevoz sirove nafte od najmanje 40.000 BT moraju biti opremljeni:

- tankovima za odvojeni balast, primjereno kapacitetu i tipu tankera;
- sistemom za pranje tankova u kojima se prevozi ili skladišti sirova nafta;
- sistemom inertnog gasa.”

## **ČLAN 10**

U članu 29 dodaje se novi stav koji glasi:

“Brodovi izgrađeni poslije 1. septembra 1984. godine, koji prevoze opasne materije u upakovanoj formi, moraju imati Dokument o usaglašenosti za prevoz opasnih materija.”

St. 1 do 4 postaju st. 2 do 5.

## **ČLAN 11**

Član 33 mijenja se i glasi:

“Otpaci od hrane sa broda mogu se ispustiti u more na udaljenosti većoj od tri nautičke milje od kopna, izuzev u posebnom području, ako su usitnjeni uređajima za usitnjavanje sa otvorima manjim od 25 mm i ako je brod u plovidbi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, otpaci od hrane sa broda se mogu ispustiti u more na udaljenosti većoj od 12 nautičkih milja od kopna, izuzev u posebnom području, ako nijesu usitnjeni uređajima za usitnjavanje sa otvorima manjim od 25 mm i ako je brod u plovidbi.

Ostaci od tereta sa broda, koji se nijesu mogli ukloniti iskrcajem tereta sa broda u luci, mogu se ispustiti u more na udaljenosti većoj od 12 nautičkih milja od kopna, izuzev u posebnom području.

Izuzetno od stava 3 ovog člana ostaci tereta sa broda mogu se ispustiti i u posebnom području, ako ne sadrže štetne materije po morsku okolinu, luka odlaska i dolaska se nalazi u posebnom području i ne posjeduju prihatne uređaje za takav otpad..

Životinjska trupla mogu se izbaciti u more na udaljenosti većoj od 100 nautičkih milja od kopna i maksimalnoj dubini, ako su raspolućena na dvije polovine.

Voda za pranje skladišta tereta, palube i vanjske površine broda, koja sadrži sredstva za čišćenje i aditive, može se ispustiti u more, ako nijesu štetni za morskiju okolinu."

## ČLAN 12

Poslije člana 33 dodaje se novi član koji glasi:

### "Član 33a

Zabranjeno je ispuštanje komunalnog otpada sa fiksnih ili plutajućih platformi, kao i sa brodova koji su privezani ili se nalaze u prostoru do 500 m od fiksnih ili plutajućih platformi.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ispuštanje komunalnog otpada u more je dozvoljeno, ako se fiksne ili plutajuće platforme nalaze na udaljenosti većoj od 12 nautičkih milja od kopna i ako je otpad usitnjen uređajima za usitnjavanje sa otvorima manjim od 25 mm."

## ČLAN 13

Član 34 se mijenja i glasi:

"Na brodu dužine najmanje 12 metara i fiksnim ili plutajućim platformama, mora biti na vidnom mjestu istaknuto uputstvo o rukovanju komunalnim otpadom.

Brod od najmanje 100 BT, mora da ima plan upravljanja komunalnim otpadom.

Brod od najmanje 400 BT, brod koji prevozi najmanje 15 putnika, kao i fiksna ili plutajuća platforma, moraju da:

- imaju vidno označene skladišne prostore za različite vrste komunalnog otpada;
- imaju plan upravljanja komunalnim otpadom,
- vode knjigu upravljanja komunalnim otpadom.

Plan upravljanja komunalnim otpadom sadrži opis postupaka za sakupljanje, skladištenje, tretiranje i odlaganje komunalnog otpada."

## ČLAN 14

Član 37 mijenja se i glasi:

"Brod od najmanje 400 BT mora da ima međunarodno svjedočanstvo o sprječavanju zagađivanja vazduha, međunarodno svjedočanstvo o energetskoj efikasnosti i brodski plan za upravljanje energetskom efikasnošću.

Fiksna platforma, odnosno plutajuća platforma za bušenje mora da ima međunarodno svjedočanstvo o sprječavanju zagađivanja vazduha.

Pored svjedočanstava iz stava 1 ovog člana, brod na kome je instaliran dizel motor snage najmanje 130 KW mora da ima i međunarodno svjedočanstvo o sprječavanju zagađivanja vazduha emisijama iz motora.

Plovni objekti na kojima su instalirani dizel motori i uređaji i oprema koji se koriste isključivo u vanrednim situacijama ne moraju imati međunarodno svjedočanstvo o sprječavanju zagađivanja vazduha emisijama iz motora.

Brod čija je kobilica položena poslije 1. januara 2000. godine, na kome je instaliran dizel motor snage najmanje 130 KW, mora imati tehničko uputstvo.

Plan iz stava 1 ovog člana sadrži mjere za poboljšanje energetske efikasnosti broda.

Tehničko uputstvo je dokument koji sadrži podatke o karakteristikama motora, šifriranim djelovima motora, podešavanju vremena ubrizgavanja goriva, dozvoljenim odstupanjima, izvještaj o testiranju motora, kao i instrukcije o radu motora.”

## **ČLAN 15**

U članu 39 briše se stav 3.

## **ČLAN 16**

Briše se član 43.

Čl. 44 do 69 postaju čl. 43 do 68.

## **ČLAN 17**

U članu 49 stav 3 poslije riječi “agenta” dodaje se zarez i riječi: “brodogradilišta ili priznate organizacije”.

## **ČLAN 18**

Član 52 mijenja se i glasi:

“Korisnik luke dužan je da ima plan prihvata i rukovanja otpadom, otpadnim uljem i ostacima tereta sa plovnog objekta, koji propisuje Ministarstvo.

Plan iz stava 1 ovog člana odobrava Ministarstvo i vrši kontrolu sprovodenja plana najmanje jednom u tri godine ili kada nastupi značajna promjena u radu i funkcionisanju luke.”

## **ČLAN 19**

Član 53 mijenja se i glasi:

“Zapovjednik broda, izuzev ribarskih brodova ili plovila za razonodu koji su ovlašćeni za prevoz do 12 putnika, koji uplovljava u luku, dužan je da Kapetaniji dostavi izvještaj o količinama otpada, otpadnim uljima i ostacima tereta na brodu, kao i datum i mjesto posljednje isporuke, i to ako:

- je odredišna luka poznata, najmanje 24 sata prije uplovljavanja; ili,
- luka pristajanja bude poznata, manje od 24 sata prije dolaska; ili,
- je trajanje putovanja manje od 24 sata, odmah poslije isplovljavanja iz prethodne luke.

Iзвјештај из става 1 ovog člana, koji propisuje Ministarstvo, zapovjednik broda je dužan da čuva do dolaska u sljedeću luku.

## ČLAN 20

U članu 57 stav 1 mijenja se i glasi:

“Brod koji kao teret prevozi najmanje 2.000 tona ulja u rasutom stanju mora da ima polisu osiguranja ili drugu vrstu finansijske garancije, kao što je bankarska garancija ili potvrda izdata od jednog od međunarodnih fondova za naknadu štete.”

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

“Brod od najmanje 1000 BT mora imati polisu osiguranja ili drugu odgovarajuću finansijsku garanciju (garancija banke ili druge slične finansijske institucije), kako bi se pokrila odgovornost za nadoknadu štete uzrokovane zagađivanjem sredine brodskim gorivom, kako je propisano Međunarodnom konvencijom o građanskoj odgovornosti zbog štete uzrokovane zagađivanjem pogonskim uljem iz 2001. godine.”

U st. 2, 3 i 6 riječ i broj “stava 1” zamjenjuju se riječima i brojevima:”st. 1 i 2”.

U st. 4 i 5 broj “3” zamjenjuje se brojem “4”.

U stavu 7 broj “6” zamjenjuje se brojem “7”.

St. 2 do 7 postaju st. 3 do 8.

## ČLAN 21

U članu 61, poslije alineje 11 dodaju se dvije nove alineje koje glase:

- uzeti uzorke boje za zaštitu od obrastanja broda; i
- uzeti uzorke goriva radi provjere sadržaja sumpora.“

## ČLAN 22

Član 62 mjenja se i glasi:

"Novčanom kaznom od 1.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ispusti ulje, zauljane mješavine, kaljužne vode ili zauljani otpad (član 4 stav 1 alineja 1);
- 2) ispusti štetne tečne materije koje su privremeno utvrđene kao takve, vodu od pranja tanka ili drugih mješavina koje sadrže takve materije (član 4 stav 1 alineja 2);
- 3) ispusti ili izvrši odlaganje na morsko dno štetne materije u upakovanoj formi (član 4 stav 1 alineja 3);
- 4) ispusti komunalni otpad (član 4 stav 1 alineja 4);
- 5) ispusti štetne materije u vazduh (član 4 stav 1 alineja 5);
- 6) ispusti balastne vode ili talog iz balastnih tankova ako sadrže štetne materije i patogene mikroorganizme i invazivne vrste (član 4 stav 1 alineja 6);
- 7) primjenjuje antivegetativne sisteme protiv obrastanja broda ako sadrže biocidna organska jedinjena kalaja (član 4 stav 1 alineja 7);
- 8) izvrši namjerno potapanje, spaljivanje ili zakopavanje na morsko dno otpada i drugih materija (član 4 stav 1 alineja 8);
- 9) prije isplovljavanja iz luke operator broda koji prevozi štetne materije ne dostavi Kapetaniji ime, pozivni znak, IMO broj ili MMSI broj, luku odredišta, procijenjeno vrijeme odlaska iz luke i dolaska u luku odredišta, podatke iz člana 5 ovog zakona i izjavu da se na brodu nalazi lista ili manifest, plan ukrcaja, kao i mjesto skladištenja štetnih materija na brodu (član 6 stav 1 al. 1, 2, 3 i 4);
- 10) operator broda koji prevozi štetne materije, a dolazi iz luke države koja nije članica EU i uplovjava u luku ili na sidrište Crne Gore ne dostavi Kapetaniji podatke iz čl. 5 i 6 ovog zakona odmah nakon isplovljavanja iz prethodne ukrcajne luke (član 7 stav 1);
- 11) operator broda koji prevozi štetne materije, a dolazi iz luke države članice EU i uplovjava u luku ili na sidrište Crne Gore ne dostavi Kapetaniji, u roku od 24 sata prije odlaska, odnosno najkasnije u trenutku odlaska broda iz prethodne luke ako plovidba traje kraće od 24 sata, podatke: ime, pozivni znak, IMO broj ili MMSI broj, luku odredišta, procijenjeno vrijeme odlaska iz luke i dolaska u luku odredišta i podatke o ukupnom broju lica na brodu (član 7 stav 2 al. 1, 2, 3, i stav 3);
- 12) brod koji prevozi štetne materije, prilikom uplovljavanja ili isplovljavanja iz luke Crne Gore, ne koristi usluge pilota (član 8);
- 13) zapovjednik broda koji uoči zagađivanje uljem ili štetnim materijama na plovnom putu bez odlaganja ne obavijesti Kapetaniju i organ uprave o uočenom zagađivanju (član 9 stav 1);
- 14) zapovjednik broda o zagađivanju u roku od 24 sata od uplovljavanja u luku, ne podnese izvještaj Kapetaniji sa izvodom iz brodskog dnevnika (član 9 stav 3);
- 15) zapovjednik broda ili operator ne obavijeste organ uprave ili priznatu organizaciju u najkraćem mogućem roku radi utvrđivanja potrebe pregleda broda, ako se na brodu dogodi nezgoda ili otkrije nedostatak koji utiče na cijelokupnost broda ili opreme potrebne za zaštitu životne sredine od zagađivanja uljem, opasnim hemikalijama i štetnim materijama (član 10 stav 1);
- 16) zapovjednik broda ili operator ne obavijesti, bez odlaganja, nadležni organ države u čijoj luci se brod nalazi ili ne obavijesti pomorsku upravu najbliže obalne države (član 10 st. 2 i 3);
- 17) tanker za ulje iz člana 16 ovog zakona uplovi u vode Crne Gore (član 16);

- 18) tanker za ulje koji prevozi teške frakcije ulja kao teret, a nema dvostruku opлату uplovi u vode Crne Gore (član 17 stav 1);
- 19) fiksna, plutajuća i platforma za bušenje, kao i plutajuće sredstvo za proizvodnju, skladištenje i iskrcavanje ulja i plutajuća skladišna jedinica ili platforma za proizvodnju gasa ne ispunjavaju tehničke propisane uslove za zaštitu mora od zagađivanja (član 20 stav 1);
- 20) tanker za ulje od najmanje 150 BT, kao i brod od najmanje 400 BT nemaju na brodu međunarodno svjedočanstvo o sprječavanju zagađivanja mora uljem, brodski plan za reagovanje u vanrednim situacijama u slučaju zagađivanja uljem (član 21 stav 1 al. 1 i 2);
- 21) tanker za ulje od najmanje 5000 BT nema obezbijeđen sistem brzog pristupa računarskim programima o stabilnosti broda u oštećenom stanju i o rezidualnoj strukturnoj čvrstoći (član 21 stav 2);
- 22) tanker za ulje, brodovi i drugi plovni objekti iz člana 22 ovog zakona ne vode knjigu o uljima (član 22 st. 1 i 3);
- 23) brod od najmanje 400 BT nije opremljen sa jednim ili više tankova dovoljnog kapaciteta za odlaganje teških ostataka ulja i otpadnog ulja primjerenoj tipu pogonskog uređaja i dužini putovanja (član 23 stav 1);
- 24) dovodni i odvodni cjevovodi tankova broda iz člana 23 stav 1 ovog zakona nijesu neposredno povezani sa pogonskim uređajem preko standardne spojnice za pražnjenje koja je instalirana na otvorenoj palubi (član 23 stav 2);
- 25) brod od od 400 BT do 10.000 BT nema opremu za prečišćavanje kaljužnih voda sa sistemom alarma (član 23 stav 3);
- 26) brod od najmanje 10.000 BT nema sistem za automatsko zaustavljanje ispuštanja kaljužnih voda (član 23 stav 4);
- 27) tanker za ulje od najmanje 150 BT nije opremljen sistemom za kontrolu i nadzor ispuštanja ulja, detektorom granične površine (međupovršine) ulja - vode u taložnim tankovima, taložnim tankovima ili tankom tereta koji je konstruisan kao taložni tank (član 24 stav 1 al. 1, 2 i 3);
- 28) novi tanker za prevoz sirove nafte od najmanje 20.000 BT i postojeći tanker za prevoz sirove nafte od najmanje 40.000 BT nije opremljen tankovima za odvojeni balast, primjereno kapacitetu i tipu tankera, sistemom za pranje tankova u kojima se prevozi ili skladišti sirova nafta i sistemom inertnog gasa (član 24 stav 2 al. 1, 2 i 3);
- 29) brod za prevoz rasutog tereta i tanker za ulje stariji od 5 godina ne vode registar izvještaja o izvršenim pregledima sa pripadajućom dokumentacijom i izvještaj o procjeni stanja konstrukcije trupa broda (član 25 stav 1);
- 30) zapovjednik broda, najkasnije 24 sata prije uplovljavanja u luku Crne Gore, ne dostavi Kapetaniji izvještaj o količini teških ostataka ulja, otpadnog ulja, zauljanih mješavina i kaljužnih voda i datumu i mjestu njegove posljednje predaje (član 27);
- 31) brod namijenjen za prevoz štetnih tečnih materija u rasutom stanju nema međunarodno svjedočanstvo o sprečavanju zagađivanja mora štetnim tečnim materijama u rasutom stanju, P&A Priručnik za rukovanje štetnim tečnim materijama u rasutom stanju, knjigu o teretu i brodski plan za reagovanje u vanrednim situacijama za slučaj zagađivanja (član 28 stav 1 tač. 1, 2, 3 i 4);
- 32) štetne materije koje se prevoze kao teret nijesu na propisan način upakovane i označene (član 29 stav 1);
- 33) brod izgrađen poslije 1. septembra 1984. godine, koji prevozi opasne materije u upakovanoj formi, ne posjeduje Dokument o usaglašenosti za prevoz opasnih materija (član 29 stav 5);

- 34) brod od najviše 400 BT koji prevozi više od 15 putnika i članova posade i brod od najmanje 400 BT nema međunarodno svjedočanstvo o sprečavanju zagađivanja mora fekalnim otpadom (član 30);
- 35) brod od najviše 400 BT koji prevozi više od 15 putnika i članova posade ili brod od najmanje 400 BT nema jedan od sistema uređaja za fekalni otpad iz člana 31 ovog zakona (član 31 stav 1 tač. 1,2 i 3);
- 36) vrši ispuštanje komunalnog otpada sa fiksnih ili plutajućih platformi, ako se fiksne ili plutajuće platforme nalaze na udaljenosti manjoj od 12 nautičkih milja od kopna i ako je otpad usitnjen uređajima za usitnjavanje sa otvorima manjim od 25 mm, kao i sa brodova koji su povezani ili se nalaze u prostoru do 500 m od fiksnih ili plutajućih platformi (član 33a);
- 37) brod dužine najmanje 12 metara i fiksne ili plutajuće platforme, ne istaknu na vidno mjesto uputstvo o rukovanju komunalnim otpadom (član 34 stav 1);
- 38) brod od namjane 100 BT nema plan upravljanja komunalnim otpadom (član 34 stav 2);
- 39) brod od najmanje 400 BT, brod koji prevozi najmanje 15 putnika i članova posade, kao i fiksne ili plutajuće platforme, nemaju vidno označene skladišne prostore za različite vrste brodskog komunalnog otpada, plan upravljanja komunalnim otpadom i ne vode knjigu upravljanja komunalnim otpadom (član 34 stav 3 al. 1, 2 i 3);
- 40) je na brodu ugrađena instalacija ili sistem koji koristi, odnosno sadrži materije koje oštećuju ozonski omotač (član 36 stav 1);
- 41) na brodu koji ima ugrađene instalacije i sisteme koji koriste, odnosno sadrže materije koje oštećuju ozonski omotač nije na vidnom mjestu istaknuto uputstvo o rukovanju i održavanju tih instalacija i sistema (član 36 stav 2);
- 42) brod od najmanje 400 BT, kao i platforma nemaju ili ne vode listu sa podacima o materijama koje oštećuju ozonski omotač i opremi koja sadrži te materije, kao i dnevnik opreme (član 36 stav 3);
- 43) brod od najmanje 400 BT, nema međunarodno svjedočanstvo o sprječavanju zagađivanja vazduha, međunarodno svjedočanstvo o energetskoj efikasnosti i brodske plan za upravljanje energetskom efikasnošću (član 37 stav 1);
- 44) fiksna platforma, odnosno plutajuća platforma za bušenje nema međunarodno svjedočanstvo o sprječavanju zagađivanja vazduha (član 37 stav 2);
- 45) brod na kome je instaliran dizel motor snage najmanje 130 KW nema međunarodno svjedočanstvo o sprječavanju zagađivanja vazduha emisijama iz motora (član 37 stav 3);
- 46) brod čija je kobilica položena poslije 1. januara 2000. godine na kome je instaliran dizel motor snage najmanje 130 KW nema tehničko uputstvo (član 37 stav 5);
- 47) tanker koji prevozi sirovu naftu nema plan upravljanja isparljivim organskim jedinjenjima koji je odobrio organ uprave ili priznata organizacija (član 38);
- 48) brod nema potvrdu o karakteristikama brodskog pogonskog goriva (član 39 stav 1);
- 49) zapovjednik broda koji je ukrcao balastne vode nije, prije uplovljavanja u vode Crne Gore, izvršio zamjenu balastnih voda ili obradu balastnih voda, iskrcaj balastnih voda u uređaje za prihvrat i rukovanje ili zadržavanje balastnih voda na brodu na način iz člana 41 ovog zakona (član 41);
- 50) brod koji je konstruisan za krcanje balastnih voda koji uplovjava u luke Crne Gore nema plan upravljanja balastnim vodama (član 44 stav 1);
- 51) tanker od najmanje 150 BT, kao i brod od najmanje 300 BT ne vode knjigu balasta (član 45 stav 1);

- 52) plovni objekti iz člana 45 stav 1 ovog zakona ne prijave Kapetaniji količinu i porijeklo balastnih voda najkasnije 48 sati prije uplovljavanja u luke Crne Gore (član 45 stav 4);
- 53) u vode Crne Gore ispušta balastne vode koje sadrže mikroorganizme i štetne materije (član 46 stav 1);
- 54) zapovjednik broda talog koji ostane nakon ispuštanja balastnih voda ne sakuplja i odlaže na način iz člana 47 ovog zakona;
- 55) korisnik luke svaka tri mjeseca ne vrši analizu stanja mora u odnosu na zagađivanje balastnim vodama na lučkom području i o tome ne dostavi izvještaj Ministarstvu i organu državne uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine u roku od dva dana (član 48 st. 1 i 2);
- 56) plovni objekat od najmanje 400 BT i plutajući objekti FPSO i FSO nema međunarodno svjedočanstvo o sistemu protiv obrastanja trupa broda (član 49 stav 1);
- 57) brod dužine najmanje 24 metra i od najviše 400 BT u međunarodnoj plovidbi nema izjavu o sistemu protiv obrastanja trupa broda i potvrdu, odnosno račun o nabavci sredstava protiv obrastanja trupa broda (član 49 stav 2);
- 58) vrši namjerno potapanje otpada bez odobrenja iz člana 50 stav 2 i 3 ovog zakona (član 50 st. 2 i 3);
- 59) korisnik luke ne opremljuje luku uređajima za prihvatu i rukovanju otpadom, otpadnim uljem, ostacima tereta i talogom iz balastnih tankova sa plovnih objekata (član 51);
- 60) korisnik luke nema ovjeren plan za prihvatu i rukovanju otpadom, otpadnim uljem i ostacima tereta sa plovnom objektu (član 52 stav 1);
- 61) zapovjednik broda koji uplovjava u luku, osim ribarskih brodova ili plovila za razonodu koji su ovlašćeni za prevoz do 12 punika, ne dostavi Kapetaniji izvještaj o količinama otpada, otpadnim uljima i ostacima tereta na brodu, kao i datum i mjesto posljednje isporuke na način iz člana 53 ovog zakona;
- 62) brod koji kao teret prevozi najmanje 2000 tona ulja u rasutom stanju nema polisu osiguranja ili drugu vrstu finansijske garancije kao što je bankarska garancija ili potvrdu izdatu od jednog od međunarodnih fondova za naknadu štete (član 57 stav 1);
- 63) brod od najmanje 1000 BT nema polisu osiguranja ili drugu odgovarajuću finansijsku garanciju (garancija banke ili druge slične finansijske institucije), za pokriće odgovornosti za štetu prouzrokovano zagađivanjem sredine brodskim gorivom, kako je propisano Međunarodnom konvencijom o građanskoj odgovornosti zbog štete uzrokovane zagađivanjem pogonskim uljem iz 2001. godine (član 57 stav 2);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

## OBRAZLOŽENJE

### **Ustavni osnov**

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

### **Razlozi za donošenje zakona**

Uviđajući opasnost koja prijeti morskoj sredini od zagađivanja sa plovnih objekata direktno ispuštanjem različitih materija ili indirektno putem atmosfere, donijet je Zakon o zaštiti mora od zagađivanja sa plovnih objekata ("Službeni list CG", broj 20/11), s ciljem da se sprečavanje, smanji i u najvećoj mogućoj mjeri otkloni zagađivanje morske sredine.

Zaštita mora i morske sredine jedan je od strateških ciljeva Međunarodne pomorske organizacije (IMO), koja je ovu oblast regulisala donošenjem mnogobrojnih konvencija, kodeksa i odluka o zaštiti mora i morske sredine, uz istovremeno zadržavanje slobode plovidbe kako je to predviđeno Konvencijom UN o pravu mora. Takođe, politika Evropske unije usmjerena je ka visokoj zaštiti okoline koja se temelji na predostrožnosti i načelima da je zagađivač dužan platiti, te da je potrebno preduzeti preventivne radnje.

U tom smislu, a imajući u vidu prije svega primjenu Međunarodne konvencije o sprječavanju zagađivanja sa brodova, MARPOL 73/78, kojom se uređuje koji otpad se smije ispustiti sa brodova u morsku okolinu i koja zahtijeva da države strane osiguraju odgovarajuće uređaje za prihvat otpada u lukama, Crna Gora poklanja izuzetno veliku pažnju zaštiti unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora Crne Gore od zagađivanja sa plovnih objekata.

Izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti mora od zagađivanja sa plovnih objekata, namjera je da se ova oblast u potpunosti uskladi sa međunarodnim propisima koji regulišu ovu oblast, a imajući u vidu preporuke koje smo dobili od Konsultanata EU u okviru projekta Evropske misije o harmonizaciji pomorskih propisa Crne Gore sa propisima EU.

### **Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama**

U Nacrtu zakona o zaštiti mora od zagađivanja sa plovnih objekata primjenjeni su propisi Evropske Unije (EU) i relevantne i obavezujuće međunarodne konvencije (uključujući i njihove protokole) iz ove oblasti, i to:

1. Direktiva Evropske Unije sa kojom se formira sistem nadzora saobraćaja brodova i informacioni sistem, **Direktiva 2002/59/EC**,
2. Direktiva Evropske Unije o lučkim prihvatnim uređajima za otpadne materije i ostatke tereta sa brodova, **Direktiva 2000/59/EC**,
3. Međunarodna konvencija o sprječavanju zagađivanja sa brodova, **MARPOL 73/78**,

4. Međunarodna konvencija o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovana zagađivanjem uljem kao pogonskim gorivom, **BUNKERS 2001**,
5. Međunarodna konvencija o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovana zagađivanjem uljem, **CLC 1969. - Protocol 1992**.

## **Obrazloženje osnovnih pravnih instituta**

Odredbom člana 1 Predloga izmijenjen je član 2 st. 1 i 3 u smislu odredbi Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe.

Članom 2 data su značenja pojedinih izraza upotrijebljenih u zakonu pri čemu su pojedini izrazi usklađeni sa značenjima datim u međunarodnim konvencijama i direktivama Evropske Unije koji uređuju ovu oblast.

U članu 3 propisano je da se u članu 5 Zakona dodaje novi stav kojim je predviđeno donošenje podzakonskog akta kojim će s urediti način i mjere obavljanja prevoza opasnih materija, kao i radnje koje su u vezi sa tim prevozom.

U članu 4 propisano je da zapovjednik broda koji uoči zagađivanje uljem ili štetnim materijama na plovnom putu dužan da komunikacionim vezama, bez odlaganja o uočenom zagađivanju obavijesti Kapetaniju i organ uprave nadležan za poslove sigurnosti plovidbe.

U članu 5 propisano je da se briše riječ "samo" koja upućuje na mogućnost da sprječavanje, smanjenje i otklanjanje posljedica zagađivanja mora sa plovnom objekta može da vrši samo pravno lice koje je registrovano za obavljanje te djelatnosti, ako ispunjava uslove u pogledu stručne i tehničke sposobljenosti iz razloga što osim ovog pravnog lica ove poslove može da vrši i organ uprave. Naime, realizacijom projekta IPA, Uprava pomorske sigurnosti je obezbijedila određeni dio opreme koji je neophodan za preduzimanje adekvatnih mjera u slučaju zagađivanja mora sa plovnih objekata.

Članom 6 postojeći član 19 se mijenja, s obzirom da je ova materija bliže uređena Zakonom o sigurnosti pomorske plovidbe.

U članu 7 propisano je donošenje podzakonskog akta.

Članom 8 porisano je da se briše stav 5 člana 23 iz razloga što je ova odredba propisana Anekom I, MARPOL 73/78.

U članu 9 propisano je da osim postojećih tankera i novi tanker odgovarajuće nostivosti moraju biti opremljeni odgovarajućom opremom.

Čl. 11, 12, 13, 14 i 15 propisane su određene odrebe u skladu sa zahtjevima međunarodnim konvencijama.

Članom 16 briše se član 43 zakona u skladu sa Aneksom I, Regulative 14 MARPOL 73/78, kojom je zabranjen ukrcaj balastnih voda u tank goriva.

Članom 17 propisano je da osim vlasnika broda ili njegovog ovlašćenog agenta izjavu o sistemu protiv obrastanja trupa broda i potvrdu, može potpisati brodogradilište ili priznata organizacija.

Čl. 18 i 19 propisane su odredbe u skladu sa Direktivom 2000/59/EC.

U članu 20 razgraničene su odredbe u skladu sa Međunarodnom konvencijom o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanoj zagadživanjem uljem kao pogonskim gorivom, BUNKERS 2001 i Međunarodnom konvencijom o građanskoj odgovornosti za štetu prouzrokovanoj zagadživanjem uljem, CLC 1969. - Protocol 1992.

U članu 21 osim odredbi koje su propisane članom 61 propisane su dodatne obaveze i ovlašćenja inspektora sigurnosti plovidbe.

Članom 22 propisane su kaznene odredbe.

#### **Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje zakona**

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbjediti finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

